

Møteinnkalling

Utvalg: Femundsmarka nasjonalparkstyre
Møtested: Elgå - Bryggeloftet
Dato: 06.10.2015
Tidspunkt: 9:00 – 15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til Kirsten Thyrum på e-post eller på tlf.90592486.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Vi starter med befarng den 5. oktober kl 10.00

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 19/15	Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste		2003/530
ST 20/15	Orienteringssaker - møte 6. oktober 2015		2015/7135
ST 21/15	Referat sak		2003/530
ST 22/15	Langtjønnna landskapsvernområde - søknad om tilbygg på hytte - Dagfinn Sundt		2015/4384
ST 23/15	FEmundslia landskapsvernområde - søknad om platting og lavvo ved Svukuriset - søker DNT Oslo og Omegn		2015/5506
ST 24/15	Sårbarhetsanalyse - videre arbeid med besøksstrategi		2015/7131
ST 25/15	Midler til nasjonalparkforvaltning - brev til Klima og miljødeptsrtementet		2015/7130
ST 26/15	Eventuelt		2003/530

Arkivsaksnr: 2015/7135-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 29.09.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	20/15	06.10.2015

Orienteringssaker - møte 6. oktober 2015

Forvalters innstilling

Orienteringssakene tas til etterretning

Saksopplysninger

- Gjennomført naturoppsyn i sommersesongen 2015 – Ole Vangen
- Økonomisk oversikt – disponering av tiltaksmidler - Kirsten Thyrum(KT)
- Nye vedtekter for nasjonalparkstyret, (KT)
- Ny arbeidsinstruks for nasjonalparkforvalter (KT)
- Avklaring i forbindelse med delegering av myndighet for naturreservat (KT)
- Arbeidet med forvaltningsplanen for Gutulia – Henriette Bøe Kildahl (HK)
- Flytting av knutepunkt for Fulufjellet/ Femundsmarka (HK)
- Brukerundersøkelse for Femundsmarka og Gutulia (KT)
- Utarbeiding av besøksstatistikk (KT)
- Kartlegging av båter i nasjonalparken (KT)
- Oppnevning av nytt nasjonalparkstyre (KT)
- Overføring av ansvaret for statlige bygg innenfor verneområdet – Ragnar Ødegaard

ST 21/15 Referat sak

Arkivsaksnr: 2015/4384-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 29.09.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	22/15	06.10.2015

Langtjønnna landskapsvernområde - søknad om tilbygg på hytte - Dagfinn Sundt

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret gir dispensasjon til Rolf Sundt for oppføring av et tilbygg til hytte GID 132/1086 i Svartvika innenfor Langtjønnna landskapsvernområde. Dispensasjonen gis i henhold til vernebestemmelsene for Langtjønnna landskapsvernområde av 21.02.2003, i henhold til § 3 pkt 1.3 c)

1. Størrelse på tilbygget kan maksimalt være på 16m²
2. Utbyggingsretning må være i samsvar med søknaden, og for tilbygget så bør raft og møne ha samme vinkel og bredde som hytta, utenom inngangspartiet.
3. Det må brukes en nøytral og alminnelig brukt farge på bygningen.

Denne tillatelsen gjelder kun byggesaken og ikke transport av byggematerialer. Det er lov om motorferdsel i utmark som regulerer den motoriserte ferdselen i landskapsvernområdet.

Saksopplysninger

Dokumenter i saken

- Søknad fra Dagfinn Sundt, oversendt fra Røros kommune innregistrert den 02.06.2015
- Notat fra reindriftsavdelingen, v/Camilla Knutsen av 14.08.2015
- E-post av 17.09.2015 – Britt Randi Brynhildsvoll

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Verneforskriften for Langtjønnas landskapsvernområde av 21.02.2003

Forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Femundslia landskapsvernområde og Langtjønnas landskapsvernområde.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til godkjenning av et tilbygg på en eksisterende hytte i Svartvika. Det opplyses at eksisterende areal på hytta er 56 m², og det søkes om et tilbygg på 25,9 m², slik at samlet bebygd areal blir på totalt 82 m².

Hytta ligger ved en gammel gård i Svartvika, på grensen mellom Langtjønnas LVO og Femundsmarka nasjonalpark, men innenfor landskapsvernområdet.

Det viser seg at oppmåling av tomtene for de fire hyttene i Svartvika som er utført av kommunen er utført feil, slik at en må se bort i fra dette. Røros kommune har sagt at de vil foreta ny oppmåling i området slik at dette blir riktig.

Etter høring, har det kommet merknader til søknaden fra Reindriftsavdelingen og fra Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag, kulturminneavdelingen. Det ble derfor foretatt en befaring i området den 11. september 2015, der Hauke Haupt fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, deltok sammen med nasjonalparkforvalter, og eier av hytta, Dagfinn Sundt.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Langtjønnas landskapsvernområde.

- Formålet med opprettelsen av Langtjønnas landskapsvernområde er å ta vare på et særegent natur- og kulturlandskap i tilknytning til Femundsmarka nasjonalpark, med kulturlandskapselementer blant annet knyttet til fløtningsanlegget mellom Femund og Feragen.
- Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vernebestemmelsene har følgende formuleringer:

§ 3 pkt 1.3 c) Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til mindre tilbygg på eksisterende bygninger.

I forvaltningsplanen er det følgende formuleringer:

«Forutsetninger som må være oppfylt for at det kan gis dispensasjon er at byggetiltaket skal være forankret i et konkret behov og at tilbygget må være vesentlig mindre enn eksisterende grunnflate»

Vurdering

Nasjonalparkstyret behandlet en søknad fra hyttenabo Rolf Sundt i møte den 29.11.2015. Der det ble gitt dispensasjon for utbygging av denne hytta med et tilbygg på 26m².

Røros kommune ved byggesaksavdelingen opplyste da ved saksbehandlingen i 2014, at de fire aktuelle hytteeierne i området hadde følgende bebyggd areal.

- 132/1086 – Rolf Sundt, eksisterende 57 m² BYA + søker om 26 m² BYA, totalt 83 m² BYA.
- 132/1086 – Marit Johanne Tørresdal, eksisterende 74 m² BYA
- 132/1087 – Dagfinn Sundt, eksisterende 78 m² BYA
- 132/1346 – Sveinar Martin Sundt, eksisterende 88 m² BYA

De fire hyttene ble fradelt samtidig, etter en prosess som gikk parallelt med verneplanprosessen. Det ble lagt ut to hyttetomter, med plass til fire hytter, innenfor det foreslåtte landskapsvernområdet. Hyttene er tett plassert og framstår tilnærmet som en sammenhengende bebyggelse. Eiendommen rundt hver av hyttene er på ca 500m². I følge opplysninger fra søker så ble det lagt opp til at det skulle fradeles to hyttetomter som kunne bebygges med to hytter hver. Det er i tillegg bygd ulike anneks og uthus til hver av hyttene.

I forbindelse med befaring av hyttebebyggelsen i Svartvika framkom det at den aktuelle hytteeiendommen til Dagfinn Sundt allerede har et bebygd tilbygg, som av Røros kommune er beregnet til ca 22m². Men i følge søker er det eksisterende tilbygget i underkant av 15m², noe som kan framstå som riktig ved et grovt overslag på befaringen.

Ved vurdering av den aktuelle søknaden må det ses hen til presedensvirkningene, ved at andre kan forvente å få dispensasjon til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon til tilsvarende tiltak og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak.

Innspill fra Reindriftsavdelingen, har følgende ordlyd:

«Tiltaksområdet ligger innenfor Femund sijte, som er felles vinterbeitedistrikt for Gåebrien sijte og Saanti sijte. Ut i fra reindrifas arealbrukskart, så benyttes også områdene senhøstes. I tillegg går det ei flyttelei ca. 650 meter vest for hytta. Generelt sett er det økt aktivitet og ferdsel i fm. fritidsbebyggelse som kan være til forstyrrelse/ hinder for reindrifta. Vinteren er en særlig sårbar periode for reinen der den trenger beitero. Økt bruksareal på hytter vil sannsynligvis øke bruken noe da det blir plass til flere folk og/eller bekvemmeligheten øker, noe som også ofte er begrunnelsen for å øke arealet.

Dersom man ser på det aktuelle tiltaket isolert, så vil ikke utbyggingen gi noen vesentlige negative konsekvenser for reindrifta i området. Det vi er mest skeptiske til, er presedensvirkningen som en evt. tillatelse kan gi. Vi registrerer at det i 2014 ble gitt tillatelse til tilbygg på nabohytta (saksnr. 2014/7060), og hvorvidt det er presedensvirkningen av dette vi ser nå, skal vi ikke påstå. I saksdokumentene til saken fra 2014, så står det at det er mange hytter i området. Vi mener derfor at «smitteeffekten» av evt. godkjenning av utvidelser/påbygg/anneks kan få større

konsekvenser for reindrifta over tid, enn hva det kan se ut til når man ser på den enkelte sak for seg.»

Innspill fra Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag, ved kulturminneavdelingen:

«De fire hyttene ligger ikke i umiddelbar nærhet men må sees i sammenheng med det kulturhistoriske miljøet.

Verneplanen legger til rette for bevaring av kulturlandskapet og tilhørende kulturminner. Den historiske bebyggelsen er i dag ikke bebodd.

En ny hytte er plassert midt på gården som erstatning for et av de historiske hus som ble flyttet i nyere tid utenfor gården mellom de nye hyttene og det historiske gårdsanlegget.

Samlet er bosetningen i dag svært tett for å være i et verneområde.

Det er da klart at det historiske kulturlandskapet med sine kulturminner bør prioriteres.

Hyttene tjener per i dag ikke til å holde landskapet i hevd.

Landskapstilpasningen til alle hytter med unntak av den som er i tømmer er dårlig.

Man får inntrykk av å være i et urbant landskap med typisk uthus, platting, glas- skjerm levegger, osv.

Tilbygging som foreslått er nok det minst krevende alternativet fordi denne forlenger stort sett hovedbygget.

Et klart krav bør være at raft og møne er lik, d. v. s har samme bredde som hytta uten inngangspartiet.

Det er videre viktig at utvidelsen ikke overskrider det som er fastlagt i bestemmelsene og i henhold til forskrift og tidligere vedtak.

Det bør brukes generelt farger som ikke fremhever bebyggelsen.

Vår anbefaling er at hyttene generelt bør ha (samme) umalt, oljet eller beiset overflate kombinert med torvtak.»

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Den omsøkte hytta ligger i et mindre hyttefelt, på grensa mellom landskapsvernområdet og nasjonalparken. Det er ingen særskilte registreringer i artskart eller Naturbase i umiddelbar nærhet av hyttetomta. Det aktuelle hyttefeltet har også en klar avgrensning og avskjerming i forhold til gårdsanlegget i Svartvika og en eldre hytte i nærheten. Utforming av hyttene vil derfor ikke påvirke landskapet og kulturmiljøet vesentlig.

§ 9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er allerede en del hytter i området og de fleste hyttene har en størrelse på rundt 80m². En utbygging av den aktuelle hytta kan medføre økt bruk, men det er vanskelig å se at det vil føre til en vesentlig økt belastning i forhold til verneformålet.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Anses ikke å være relevant i denne saken.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Den eksisterende hytta har en utforming som vil legge føringer i forhold til utforming av et tilbygg. Tilbygget er plassert slik at det omsøkte tilbygget ikke vil innvirke nevneverdig på hverken formålet med vernet, eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det framkommer ikke av søknaden om det er et særskilt behov for den omsøkte utbyggingen. Det er derfor grunn til å anta at søker ønsker en større hytte for å dekke behovet for familiens bruk i fritidssammenheng. Det er videre angitt i forvaltningsplanen at tilbygget må være vesentlig mindre enn den eksisterende grunnflaten. Et tilbygg på 26 m² må sies så være relativt stort, når størrelsen på hytta er på 56 m².

Etter befaringen på hytta og oversendte tilleggsopplysninger fra søker i e-post den 17.09, så fikk vi opplyst at søker har vært i møte med byggesaksavdelingen i Røros og der har fått opplyst at den eksisterende hytta på eiendommen til Rolf Sundt er beregnet til 53 m², i tillegg til uthus/ anneks på ca 14 m², som det ikke var opplyst om i søknaden. Totalt er eiendommen derfor bebygd med ca 67 m². Et nytt tilbygg på 26 m² vil derfor øke det samlede bebygde arealet til 93 m².

Dette vil framstå som en svært omfattende bebyggelse, på de nokså små hyttetomtene. Det er allerede mye og tett bebyggelse i det aktuelle hytteområdet.

Vi erfarer også at det lett vil gi presedensvirkning dersom noen av hyttene bygges ut i vesentlig grad. Det omsøkte tilbygget bør derfor reduseres til maksimalt 16 m². Slik at samlet areal blir tilnærmet det som er bebygd areal for de andre hyttene i dette området. I følge opplysninger fra søker, vil dette kunne dekke familiens behov for utbygging av den eksisterende hytta.

Arkivsaksnr: 2015/5506-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 29.09.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	23/15	06.10.2015

Femundslia landskapsvernområde - søknad om platting og lavvo ved Svukuriset - søker DNT Oslo og Omegn

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret gir dispensasjon til DNT Oslo og Omegn, i henhold til vernebestemmelsene for Femundslia landskapsvernområde av 21.02.2003, § 3 pkt 1.3 b). For oppsetting av en platting på Svukuriset som også kan benyttes som underlag for lavvo når dette er aktuelt.

Saksopplysninger

Søker: DNT Oslo og Omegn, v / Jan Erik Reiten

Dokumenter i saken

- Søknad av 06.07.2015 fra DNT
- Uttalelse fra Engerdal fjellstyre av 03.08. 2015
- Uttalelse fra Statskog, Drevsjø av 13.07.2015
- Uttalelse fra Reindriftsavdelingen, av 05.08.2015

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Verneforskriften for Femundslia landskapsvernområde av 21.02.2003

Forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Femundslia landskapsvernområde og Langtjønna landskapsvernområde.

Søknaden

Det søkes om å bygge platting og sette en lavvo på denne. Plattingen ønskes plassert innenfor DNTs eiendom nordøst for hovedbygningen. Nøyaktig plassering skjer på stedet med sikte på unngå underbygning mest mulig. (dvs plasseres så lavt som mulig i terrenget)

Lavvoen skal først og fremst brukes i forbindelse med arrangement og til grupper som besøker Svukuriset. I enkelte tilfelle kan det være aktuelt å overnatte der, men dette vil kun skje unntaksvis når alternativet er å plassere folk på gulv rundt omkring i bygningene. Plattingen kan også brukes til yoga, da tas lavvoen ned. Plattingen bygges slik at den kan demonteres og er planlagt tatt inn på vinteren. Men siden kommunen har opplyst at tiltaket ikke trenger tillatelse etter PBL, ber DNT om tillatelse til at den kan ligge ute utenfor sesongen også, hvis dette er hensiktsmessig. Lavvoen ønsker søker kan stå oppe i sesongene, og den vil bli tatt ned utenfor sesongene.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Femundslia landskapsvernområde.

Vernebestemmelsene har følgende formuleringer for byggetiltak:

§ 3 pkt 1.3 b) Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og restaureringer av eksisterende bygninger på Haugen og Svukuriset

I forvaltningsplanen er det følgende formuleringer angående byggetiltak:

Ved behandling av eventuelle søknader om byggetiltak vil det bli lagt vekt på den funksjonelle og næringsmessige betydningen tiltaket vil ha, og til bygningsmessige krav som eksempelvis stilles til dages jordbruksdrift og drift av betjente turisthytter.

Vurdering

Søknaden har vært oversendt til høring hos Engerdal fjellstyre, Statskog og reindriftsavdelingen. Ingen av de aktuelle høringsinstansene hadde merknader til det omsøkte tiltaket.

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Svukuriset ligger sentralt i Femundsmarkaområdet, og benyttes mye av besøkende til området. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglig registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka og tiliggende landskapsvernområder, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket.

§ 9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det blir ikke noen økning i antall sengeplasser ved denne utbyggingen, og en lavo med platting vil kun sporadisk bli benyttet til overnatting. Generelt er det god kapasitet ved Svukuriset og lite problem med overbelegg. Plattingen er et begrenset tiltak i dette området.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Anses ikke å være relevant i denne saken.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Nasjonalparkstyret kan ikke se at det omsøkte byggetiltaket vil innvirke nevneverdig på hverken formålet med vernet eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Arkivsaksnr: 2015/7131-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 29.09.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	24/15	06.10.2015

Sårbarhetsanalyse - videre arbeid med besøksstrategi

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir sin tilslutning til at det gjennomføres en sårbarhetsanalyse for verneområdene i Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker, med tilliggende landskapsvernområder. Dette skal benyttes som et faktagrunnlag for det videre arbeidet med besøksstrategi for området.

Arbeidet kan startes opp høsten / vinteren 2015. Det forutsettes at gjestående midler som er bevilget til styrets arbeid for 2015 kan benyttes til dette arbeidet. Samt at det søkes om midler for 2016 til gjennomføring og slutføring av arbeidet med en sårbarhetsanalyse. Det må tas forbehold om at nasjonalparkstyret får bevilget tilstrekkelig med midler for 2016, til å gjennomføre en slik sårbarhetsanalyse.

Saksopplysninger

Dokumenter i saken

- Sak 14/15 – Nasjonalparkstyret for Femundsmarka, møte den 26. juni
- E-post fra Geir Høytomt av 09.09.2015

Bakgrunn

Gjennom Miljødirektoratets arbeid med etablering av et opplegg for besøksstrategi for norske nasjonalparker, legges det opp til at nasjonalparker skal ha en besøksstrategi som utarbeides som en del av forvaltningsplanen, eller som et selvstendig dokument i

de områdene som har eksisterende forvaltningsplaner.

En besøksstrategi skal inneholde følgende:

- Kunnskap om
 - de besøkende
 - reiselivet
 - naturverdier og sårbarhet
- Mål og strategiske hovedgrep
- Tiltaksplan

Det forutsettes deretter at tiltaksplanen skal være et grunnlag for søknad om tilskuddsmidler gjennom bestillingsdialogen. Det forutsettes dermed at større tilretteleggingsprosjekt som skal gjennomføres må være forankret i en slik besøksstrategi.

For å kunne utarbeide en besøksstrategi vil det være behov for et godt kunnskapsgrunnlag. Med bakgrunn i dette er det for sommeren 2015 gjennomført en brukerundersøkelse blant besøkende til Femundsmarka og Gutulia.

I tillegg er det behov for et godt kunnskapsgrunnlag om naturverdiene i området og sårbarhet. Naturverdiene er relativt godt utredet i forbindelse med opprettelsen av verneområdene. Men sårbarhet er et mye mer omfattende spørsmål og det kan være vanskelig å ha nok tilgjengelig kunnskap om ulike former for sårbarhet i området. Særlig er sårbarhet overfor ferdsel og tilrettelegging, samt ulike former for forstyrrelser, relevant for å ha en tilstrekkelig bakgrunnskunnskap før det iverksettes omfattende tilretteleggingstiltak i verneområdene.

I vårt område kan det være aktuelt å få utarbeidet en sårbarhetsanalyse der det legges særlig vekt på å innhente kunnskap om følgende arter: kongeørn, fiskeørn, hubro og jaktfalk. Det bør også foretas en innsamling av informasjon om sårbare arter som storlom og «fjellender».

En sårbarhetsanalyse bør omfatte en beskrivelse av hekkelokalitetene, samt et kart som viser sårbarhets-sone til ulike årstider.

Med bakgrunn i behovet for en slik sårbarhetsanalyse for området, har vi vært i kontakt med Geir Høytomt, i Kistefos Skogtjenester A/S. De har gjennomført tilsvarende sårbarhetsanalyser for andre nasjonalparker som blant annet Rondane og Langsua. Konsulentselskapet har svært god kunnskap om sårbare arter, og utarbeidet en metodikk for kartframstilling, som har vist seg hensiktsmessig for forvaltningen i disse verneområdene. Det ble derfor gjennomført et møte med Geir Høytomt på Røros den 19. juni der også SNO ved Tom Johansen og nasjonalparkforvalter deltok.

Med bakgrunn i avklaringer fra dette møtet, mottok vi den 15. september følgende tilbud fra Geir Høytomt, Kistefos skogtjenester AS.

Forutsetninger:

- *Tilbudet gjelder en sårbarhetsanalyse for rovfugl i nasjonalparken og tilliggende landskapsvernområder. Det legges særlig vekt på artene: kongeørn, fiskeørn, jaktfalk, hubro og jaktfalk. Sårbarhetsanalysen skal omfatte en beskrivelse av hekkelokalitetene, samt et kart som viser sårbarhets-sone til ulike årstider. Det foretas også en innsamling av informasjon om sårbare arter som storlom og «fjellender», og en vurdering av sårbarhetsgrad foretas også for disse artene. Innsamling av kjente data er igangsatt og slutføres vinteren 2015/16.*
- *Med bakgrunn i innhentet kunnskapsstatus gjennomføres nødvendig supplerende feltarbeid vår/sommer 2016.*
- *Rapportering foretas høst 2016.*

Pristilbud:

Innhenting av eksisterende data: 16 000,- (4 dagsverk à 4000,-)

Supplerende feltarbeid: 32 000,- (8 dagsverk à 4000,-)

Rapportering: 16 000,- (4 dagsverk à 4000,-)

Kjøring: 5 000,-

Diverse (møter mm): 8 000,-

Totalt 77 000,- eks mva.

Arkivsaksnr: 2015/7130-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 29.09.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	25/15	06.10.2015

Midler til nasjonalparkforvaltning - oversending av brev til Klima- og miljødepartementet

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir sin tilslutning til at det oversendes et brev til Klima- og miljødepartementet, med kopi til Stortingets energi- og miljøkomite som peker på de økonomiske utfordringene knyttet til forvaltningen av nasjonalparker i Norge.

Saksopplysninger

På forrige møte med nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia den 24.06.2015 ble de økonomiske vilkårene for forvaltning av nasjonalparker i Norge drøftet. Det var enighet om at det burde utarbeides et brev fra nasjonalparkstyret som stiles til Klima- og miljødepartementet, samt til Stortingets energi- og miljøkomite.

Følgende ordlyd er foreslått for et slikt brev:

Bevilgninger til forvaltning av norske nasjonalparker

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vil med dette oppfordre Klima- og miljødepartementet om å øke bevilgningene til forvaltningen av Norges nasjonalparker og implementering av den nye merkevare- og kommunikasjonsstrategien.

Vi vil i utgangspunktet peke på at det er svært positivt med det lokale ansvaret for forvaltningen av Norges nasjonalparker, og at departementet har tatt initiativet til å utarbeide en ny merkevare- og kommunikasjonsstrategi.

I vårt arbeid med forvaltning av verneinteressene i Femundsmarka og Gutulia erfarer vi imidlertid at det er svært lite ressurser til rådighet for dette viktige arbeidet. Våre nasjonalparker grenser inn til Sverige og området må betraktes som et felles besøksområde. Det samarbeides om informasjon og tilrettelegging for besøkende til Norge og Sverige under navnet «Grenselandet».

Gjennom vårt samarbeid med svenske forvaltningsmyndigheter registrerer vi at det er svært ulike vilkår for forvaltning og tilrettelegging av nasjonalparker i Norge og Sverige. Eksempelvis kan vi nevne at Fulufjellet nasjonalpark har gjennomført betydelige tiltak for tilrettelegging i sine områder og anslår at det er investert nærmere 30 millioner kroner i ulike tilretteleggingstiltak. Hamra nasjonalpark er pilot for det svenske varemerket for nasjonalparker, og her er det investert ca 15 millioner til informasjonstiltak og tilrettelegging de seneste årene.

De svenske nasjonalparkene har også helt andre ressurser tilgjengelig for årlig drift, skjøtsel, tilrettelegging og oppsyn i sine områder. Med flere ansatte «naturbevakere» i områdene som grenser inn til Norge. På norsk side er imidlertid situasjonen slik at den som er hovedansvarlig for oppfølgingen av Femundsmarka og Gutulia i SNO, også har ansvar for 130 andre verneområder i Hedmark. Det blir derfor i praksis minimalt med tid til oppfølging innenfor våre verneområder.

Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker er en svært viktig del av vår natur- og kulturarv, og her finnes betydelige og sårbare verneverdier. Femundsmarka og tiliggende verneområder er også svært populære områder for besøkende fra inn- og utland. Særlig blant de som vil oppleve tilnærmet urørt villmark, og få en storlått naturopplevelse, gjerne med kano og fiskestang eller til fots. Mange besøkende oppholder seg derfor i lengere perioder i disse områdene. Vi ser imidlertid at dette fører til en del utfordringer med slitasje og forsøpling, innenfor de vernede områdene.

Det er også viktige kulturminner i området, som spor etter drift av kobberverket på Røros, tømmerrennene mellom Femunden og Feragen, samt et stort antall gamle tømmerkoier og fløterbuer, disse er disponible som åpne buer for besøkende (det finnes 17 slike buer innenfor de vernede områdene). Alt dette krever imidlertid oppfølging og vedlikehold, noe vi har svært liten mulighet til innfor nåværende budsjetter. I tillegg er det i Gutulia nasjonalpark vernet tre komplette seteranlegg med til sammen ca 18 gamle bygninger som er i Statens eie. Det forventes også at nasjonalparkstyret skal ta ansvar for vedlikehold og oppfølging av disse verneverdige bygningene.

Med de svært begrensede ressursene nasjonalparkstyret har til rådighet for drift av nasjonalparkene for oppsyn, skjøtsel og tilrettelegging, vil det ikke være mulig å ivareta de samlede natur- og kulturminneverdiene i området, på en tilfredsstillende måte. For 2014 ble det bevilget 400 000 til tiltak i regi av SNO og nasjonalparkstyret, for 2015 var bevilgningen på 480 000, til Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker med tilhørende landskapsvernområder.

Den nye merkestrategien som er vedtatt for alle Norges nasjonalparker og skal gi rom for lokaløkonomisk verdiskaping, vil også kreve betydelige investeringsmidler for å kunne tas i bruk i området. På nasjonalparkkonferansen som Miljødirektoratet arrangerte i Trondheim 14. og 15. april, ble det imidlertid opplyst at det med dagens

bevilgninger ville ta 20-30 år å implementere den nye merkevare- og kommunikasjonsstrategien.

For våre naboland blir investeringer i infrastruktur og tiltak i nasjonalparker sett på som viktige investeringer for reiselivet og mulighet for lokal verdiskaping. Det er beregnet at for hver krone som investeres i slike tiltak så kan det tas ut lokal verdiskaping tilsvarende 10 –15 ganger investert beløp. Vi vil også vise til at det bevilges betydelige nasjonale midler til reiselivsmessig infrastruktur innen andre sektorer. Prosjektet Nasjonale Turistveger skal fram til 2025 investere 3,5 milliarder, der om lag 3 milliarder er nasjonale midler.

Gjennom merkevarestrategien har nasjonale miljømyndigheter lagt et godt grunnlag for lokal verdiskaping og redusert konfliktnivået rundt nasjonalparkene. For å utløse det lokaløkonomiske potensialet til merkevarestrategien og for å opprettholde et positivt lokalt engasjement rundt nasjonalparkforvaltning, er det nødvendig at kommende statsbudsjetter stiller tilstrekkelig med midler til rådighet for implementering av strategien. Dette må komme som økte rammer, ikke som omdisponering innenfor eksisterende rammer.

Med ønsker om et godt samarbeid om forvaltning av våre viktigste naturområder og den nye merkestrategien.

Vurdering

Det har kommet innspill fra Lars Erik Hyllvang om at vi også burde vurdere å ta med et avsnitt der vi begrunner bevilgning til fast dekke på veiene i området.

«Det jeg i tillegg vil spørre deg om å inkludere, men som ikke direkte har med forvaltningen nasjonalparkstyret bedriver, er om det skulle stått noe som henviser til nasjonal prioritering av veibevilgninger til fast dekke på hovedferdsårer inn til nasjonalparkene for å kunne øke verdiskapingen ytterligere. Vil tro det ikke gjelder så mange nasjonalparker. Hovedferdsåren inn til Gutulia og Femundsmarka vil neppe få de siste 8 km fast dekke uten at dette blir en nasjonal prioritering i bevilgningene til fylkeskommunen.»

Det er derfor aktuelt for styret å vurdere om en formulering som dekker opp disse problemstillingene også bør tas med i det aktuelle brevet, eller om det kan løftes fram som en egen sak i forbindelse med arbeidet til nasjonalparkkommunene el.